

Souhrnná teritoriální informace:

Maďarsko

Zastupitelský úřad 30. 9. 2021 21:03

Maďarsko je středoevropskou zemí hraničící s Rakouskem a Slovinskem na západě, se Slovenskem na severu, Ukrajinou na severovýchodě, Rumunskem na jihovýchodě, Srbskem a Chorvatskem na jihu. Jedná se o vnitrozemský stát bez přístupu k moři. Z hlediska politicko ekonomického systému je Maďarsko stejně jako Česká republika parlamentní demokracií s tržním hospodářstvím. Hlavou státu je prezident, jehož role je však především reprezentativní, hlavní moc leží v rukou vlády vedené premiérem. Maďarsko je jak členem Evropské unie, tak i NATO stejně jako téměř všech hlavních mezinárodních organizací.

Maďarsko je exportní ekonomikou, jejíž páteř tvoří do velké míry automobilový průmysl. V zemi se vyrábí automobily značky Audi, Mercedes a Suzuki, ve výstavbě je i výrobní závod BMW. Většina produkce se exportuje. Na výrobní závody je navázán i velmi široký dodavatelský řetězec, včetně např. výroby baterií. V blízké době se počítá i s výstavbou několika nových výrobních závodů v oboru obranného průmyslu. Hlavní investicí v zemi je projekt výstavby dvou nových bloků na jaderné elektrárně Paks.

Před pandemií mělo Maďarsko jeden z nejvyšších růstů HDP v EU. Díky pandemii zaznamenalo HDP v roce 2020 propad o 5,1. %, nicméně počítá se s tím, že v roce 2021 bude HDP opět růst.

Obchodní jednání vychází u Maďarů z evropských norem chování. Na jednání je potřeba se dobře připravit, znát situaci na trhu, mít připravené všechny potřebné certifikáty, výhodou jsou reference. Specifikem je maďarský jazyk, který není příbuzný žádnému jinému jazyku v regionu Střední Evropy. Při jednáních bývá jednacím jazykem maďarština, nicméně pro mladší generaci obchodníků většinou není problémem angličtina.

Co se týče bilaterálních vztahů, Maďarsko patří mezi země, která jsou jak počtem obyvatel, tak i rozlohou relativně podobné České republice. S Maďarskem Českou republiku pojí jak společná historie v rámci Habsburské monarchie či společný osud poválečného začlenění do tzv. východního bloku, tak v současné době i členství v Evropské unii, NATO a tzv. Visegrádské skupině. Pro Českou republiku patří Maďarsko tradičně do první desítky největších obchodních partnerů, přičemž vzájemnému obchodu pomáhá i značná geografická blízkost. V Maďarsku působí celá řada českých firem, z nichž některé mají v zemi i vlastní výrobní kapacity. České firmy jsou podporovány jak Velvyslanectvím České republiky v Budapešti, tak zahraniční kanceláří CzechTrade v Budapešti a nově od roku 2021 mohou české firmy využít v rámci programu Ministerstva zahraničních věcí s názvem PROPEA i služeb Česko-maďarského obchodního klubu.

Základní údaje	
Hlavní město	Budapešť
Počet obyvatel	9,77 mil.
Jazyk	oficiální jazyk maďarština, rozšířená je angličtina, jazyky nepočtených menšin
Náboženství	římskokatolické (51,0 %), reformované (15,9 %), ostatní (31,1 %), bez vyznání (2,0 %)
Státní zřízení	parlamentní republika
Hlava státu	János Áder
Hlava vlády	Viktor Orbán
Název měny	forint (HUF)
Cestování	
Časový posun	není oproti SEČ
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Tibor Bial, MBA
Ekonomický úsek	Ing. Mgr. Petr Michálek
Konzulární úsek	Ing. Juraj Varga
CzechTrade	Dóra Egressy, MA
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	175,5
Hospodářský růst (%)	4,0
Inflace (%)	2,8
Nezaměstnanost (%)	4,7

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Maďarsko (do roku 2012 zněl oficiální název státu Maďarská republika) je parlamentní republikou, kdy výkonnou moc vykonává vláda v čele s ministerským předsedou. Od roku 2010 vládne v zemi Viktor Orbán, jenž je předsedou strany Fidesz - Maďarská občanská unie (Slovo Fidesz je zkratkou pro spojení Svaz mladých demokratů). Viktor Orbán je v pozici premiéra již počtvrté, naposledy se premiérem stal po volbách v roce 2018. Volby do jednokomorového parlamentu se konají každé čtyři roky. Příští parlamentní volby by se měly uskutečnit na jaře 2022. Prezident, jímž je od roku 2012 János Áder, má v Maďarsku především reprezentativní roli. Z administrativního hlediska se Maďarsko dělí na 19 krajů a 23 měst se statutem kraje. Hlavní město Budapešť je samostatnou správní jednotkou.

Ministerstva - ministři a politické strany:

- 1 Místopředseda vlády zodpovědný za národní politiku, vztah s církvemi a etnickými komunitami - Dr. Zsolt Semjén - KDNP
- 1 Ministr pověřený vedením úřadu předsedy vlády - Gergely Gulyás - Fidesz
- 1 Ministr a vedoucí kabinetu předsedy vlády - Antal Rogán - Fidesz
- 1 Ministryně spravedlnosti - Judit Varga - Fidesz
- 1 Místopředseda vlády a ministr financí - Mihály Varga - Fidesz
- 1 Ministr pro lidské zdroje - Prof. Dr. Miklós Kásler - nezávislý
- 1 Ministr obrany - Dr. Tibor Benkő - nestraník
- 1 Ministr inovací a technologií - Dr. László Palkovics - nestraník
- 1 Ministr zemědělství - Dr. István Nagy - Fidesz
- 1 Ministr zahraničních věcí a obchodu - Péter Szijjártó - Fidesz
- 1 Místopředseda vlády a ministr vnitra - Dr. Sándor Pintér - nestraník
- 1 Ministryně bez portfeje zodpovědná za správu národního majetku - Andrea Mager - Fidesz
- 1 Ministr bez portfeje odpovědný za plánování a výstavbu 2 nových bloků jaderné elektrárny Paks a jejich uvedení do provozu - János Sili - nestraník
- 1 Ministryně bez portfeje pro rodiny - Katalin Novák - Fidesz

Aktuální informace:

- 1 Úřad prezidenta
- 1 Parlament
- 1 Úřad vlády

1.2 Zahraniční politika země

Zahraničněpolitickou orientaci Maďarska určuje zj. členství v Evropské unii (od roku 2004), a Severoatlantické alianci (od roku 1999). V ekonomické oblasti spolupracuje Maďarsko s širokým spektrem aktérů, včetně Ruska (např. výstavba dvou nových bloků na jaderné elektrárně v Paks) či s východoasijskými zeměmi, včetně Číny. Maďarsko je mj. i pozorovatelem v tzv. Turkické radě. Co se týče Evropské Unie, maďarským členem Evropské komise je Olivér Várhelyi, komisař pro politiku sousedství a rozšíření. Radě Evropské unie Maďarsko předsedalo v roce 2011, další předsednictví se uskuteční v druhé polovině roku 2024.

1.3 Obyvatelstvo

Maďarsko se potýká s postupným poklesem počtu obyvatel. Vláda se snaží podporovat zvýšení porodnosti aktivní rodinou politikou.

Počet obyvatel v Maďarsku k 1. 1. 2020 byl 9 769 526 a za rok 2019 se snížil o 3 230 osob. Počet mužů k 1. 1. 2020 činil 4 680 790 a žen 5 088 736. Za období leden až prosinec 2020 se narodilo 92 233 dětí, což je o 3040, tj. o 3,4 % více než míra porodnosti v roce 2019. Celková míra plodnosti se zvýšila a to s odhadovanou hodnotou 1,55 na ženu ve srovnání s 1,49 v roce 2019. Za leden až prosinec 2020 zemřelo 139 549 osob, tj. o 7,7 % (o 9 946 osob) více než v roce 2019. Za toto období došlo k přirozenému úbytku obyvatel ve výši 47 316 obyvatel. V roce 2020 činil podíl osob do 14 let 14,5 % (od roku 2015 zůstává stejný), věková skupina od 15 do 64 let 65,6 % (dlouhodobě klesající tendence) a věková skupina od 65 let 19,9 % (dlouhodobě se zvyšující tendence).

Hustota obyvatel je 105,0 na 1 km² (k 1. 1. 2020). V Budapešti k 1. 1. 2020 žilo 1 750 216 osob, v ostatních městech 5 130 058 osob a na venkově 2 889 252 osob, tj. ve městě žilo 70,4 % obyvatelstva a na venkově 29,6 % obyvatelstva.

Pracovní aktivita věkové skupiny mezi 15 až 74 lety byla v roce 2020 64,8 % (dlouhodobě se zvyšující tendence), míra zaměstnanosti populace ve věkové skupině 15-64 let 71,9 % (do roku 2019 měla zvyšující se tendenci, ale v roce 2020 klesla o 0,3 %).

Průměrný věk populace byl v roce 2020 42,8 let, 40,6 let muži, 44,8 let ženy. Jedná se o dlouhodobou mírně vzrůstající tendenci. Na tisíc mužů připadlo v roce 2020 1087 žen (dlouhodobá mírně klesající tendence).

Národnostní složení: Maďaři 98,6 % a ostatní 1,4 % (ve velké skupině jsou zastoupeni Romové, Němci, Slováci a Rumuni. Údaje vycházejí z posledního sčítání lidu v roce 2011.

Náboženské složení: Mezi významné církve patří římskokatolická, ke které se hlásí 51,0 % obyvatelstva, reformovaná (15,9 %), evangelická (3,0 %), pravoslavná (0,2 %) a řeckokatolická (2,5 %). K judaismu (Izraelité) se hlásilo 0,2 %. Ateistů bylo 2,0 %. Vyjádření, ke které církvi či náboženské společnosti se osoby hlásí, se při sčítání lidu zdrželo 27,2 % obyvatelstva. Údaje vycházejí ze sčítání lidu v roce 2011.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Před pandemií mělo Maďarsko jeden z nejvyšších růstů HDP v EU. Spolu s růstem ekonomické výkonnosti klesala i relativní míra zadlužení vůči HDP. V rámci boje proti pandemii se Maďarsko soustředilo na podporu nových investic a zároveň i na posílení soběstačnosti v oblasti výroby zdravotnických prostředků a farmaceutik.

Maďarsko je exportní ekonomikou, jejíž páteř tvoří do velké míry automobilový průmysl. V zemi se vyrábí automobily značky Audi, Mercedes a Suzuki, ve výstavbě je i výrobní závod BMW. Většina produkce se exportuje. Na výrobní závody je navázán i velmi široký dodavatelský řetězec, včetně např. výroby baterií. V blízké době se počítá i s výstavbou několika nových výrobních závodů v oboru obranného průmyslu. Maďarsko naopak dováží téměř veškeré energetické suroviny s výjimkou hnědého uhlí.

Co se týče nejvýznamnějších položek dovozu a vývozu, bylo pořadí na prvních deseti místech v roce 2020 následující:

Dovoz: 1/elektrické stroje, přístroje a nástroje, 2/silniční vozidla, 3/telekomunikační zařízení, přístroje pro záznam a reprodukci zvuku, 4/průmyslové stroje pro všeobecné účely, 5/léky, farmaceutické výrobky, 6/stroje a zařízení na výrobu energie, 7/kancelářské stroje a zařízení pro zpracování dat, 8/ostatní kovové výrobky, 9/odborné, vědecké, kontrolní přístroje, 10/ropa a ropné produkty.

Vývoz: 1/silniční vozidla, 2/elektrické stroje, přístroje a nástroje, 3/telekomunikační zařízení, přístroje pro záznam a reprodukci zvuku, 4/stroje a zařízení na výrobu energie, 5/léky, farmaceutické výrobky, 6/průmyslové stroje pro všeobecné účely, 7/kancelářské stroje a zařízení pro zpracování dat, 8/ostatní zpracované výrobky, 9/odborné, vědecké, kontrolní přístroje, 10/ostatní kovové/ výrobky.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	5,4	4,6	-5,1	4,0	4,6
HDP/obyv. (USD/PPP)	33 000,4	35 221,3	34 140,0	36 170,0	38 660,0
Inflace (%)	2,8	3,4	3,3	2,8	3,4
Nezaměstnanost (%)	3,7	3,4	4,1	4,7	4,4
Export zboží (mld. USD)	104,7	104,2	98,3	111,5	119,2
Import zboží (mld. USD)	106,7	107,6	100,4	113,1	120,3
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-1,9	-3,3	-2,2	-1,6	-1,2
Průmyslová produkce (% změna)	3,5	5,6	-6,2	6,1	4,1
Populace (mil.)	9,7	9,7	9,7	9,6	9,6
Konkurenceschopnost	48/140	47/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF, KSH

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

V roce 2020 činil schodek veřejných financí podle předběžných údajů

Veřejné finance

národních účtů 3 870 mld. HUF, což představuje 8,1 % HDP. Podle údajů shromážděných na základě metodických požadavků systému národních účtů (ESA 2010) činily příjmy vládního sektoru 20 775 mld. HUF a výdaje 24 644 mld. HUF. Oproti roku 2019 se příjmy téměř nezměnily (+0,2 %), výdaje vzrostly o 13 %. Podle údajů Maďarské centrální banky (MNB) činil dluh sektoru vládních institucí na konci roku 2020 38 408 mld. HUF, tj. 80,4 % HDP, zatímco v roce 2019 činil 31 077,51 mld. HUF (65,41 %).

V květnu 2021 vláda oznámila, že na rok 2022 počítá s cílovým schodkem ve výši 5,9 % HDP, inflací ve výši 3 % a ekonomickým růstem ve výši 5,2 %. Prioritou zůstává snižování státního dluhu (2020 = 80,4 % HDP, 2021 = pod úroveň 80 %, 2022 = 79,3 %). Vláda by chtěla, aby se HU stalo do roku 2030 jednou z pěti nejúspěšnějších zemí EU, přičemž krizi způsobenou pandemií chce řešit zvyšováním dotací a snižováním daní, snižováním veřejného dluhu a deficitu.

Dluhová služba v devizách (TDS) činila 7,7 % HDP v roce 2019 (novější údaje nejsou k dispozici). Hrubá zadluženost v devizách v roce 2019 činila 51,2 mld. EUR a čistá zadluženost v devizách -9,2 mld. EUR. HDP bylo v roce 2019 bylo 146,0 mld. EUR. Roční údaje na daný rok budou zveřejněny v září následujícího roku.

Platební bilance (BPM6) v roce 2020 (některé položky): zůstatek běžného platebního účtu byl 99 mil. EUR, zůstatek zboží a služeb činil 3 100 mil. EUR (zůstatek zboží -866 mil. EUR (vývoz 88 706 mil. EUR, dovoz 89 572 mil. EUR), služeb 3 966 mil. EUR), bilance sekundárních příjmů byla -742 mil. EUR, bilance kapitálového účtu 2 747 mil. EUR a bilance peněžního účtu 256 mil. EUR.

Hodnocení Maďarska hlavními ratingovými agenturami k 10. 5. 2021 (na dlouhodobý dluh v zahraničních měnách):

- 1 Standard and Poor's: BBB, stabilní
- 1 Moody's: Baa3, pozitivní
- 1 FITCH-IBCA: BBB, stabilní

Saldo státního rozpočtu (% HDP)	8,1
Veřejný dluh (% HDP)	80,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,1
Daně	
PO	9 %
FO	15 %
DPH	5 %, 18 %, 27 %

2.3 Bankovní systém

Finanční a pojišťovací sektor se na tvorbě HDP v roce 2020 podílel 3,3 %, což je od roku 1995 nejnižší podíl (pohybuje se od 3,3 % do 5,0 %). V počtu registrovaných podniků podle odvětví činil finanční a pojišťovací sektor jen 1,7 %.

Maďarská národní banka MNB (Magyar Nemzeti Bank) je centrální bankou a jejím úkolem je např. určování kursu deviz a valut v HU a za pomoci prostředků monetární politiky podporovat hospodářskou politiku vlády HU.

Se vstupem HU do EU se od roku 2004 stala MNB členem Evropského systému centrálních bank (ESCB). Na stránkách MNB je možno vyhledávat účastníky trhu. Hlášení ohledně hospodářského růstu, procesů půjček jsou na stránkách MNB v angličtině pod oddílem Reports. MNB ročně vydává tzv. "Zlatou knihu" (Golden Book), která obsahuje informace o údajích dohlížejících institucí.

Z hlediska úvěrových bankovních skupin byly v roce 2019 (zdroj: Golden Book) nejsilnější (dle velikosti prostředků) skupina OTP Bank (jedná se o maďarskou banku), K&H, Unicredit Bank, Erste Bank a Raiffeisen Bank.

Mezi významné pojišťovny v HU patří např. Allianz Hungária Biztosító, AEGON Magyarorszag Általános Biztosító Zrt. a Generali Biztosító Zrt.

V Budapešti sídlí i centrála Mezinárodní investiční banky, což je multilaterální finanční instituce, jejímž členem je i Česká republika.

V Maďarsku působí Maďarská bankovní asociace (Magyar Bankszövetség). Další informace k bankovnímu sektoru v Maďarsku lze nalézt rovněž na stránkách maďarského úřadu finančního dohledu „Hungarian Financial Supervisory Authority“ (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete – PSZÁF). Aktuální seznam účastníků trhu způsobilých pro členství ve Fondu investorů (BEVA) lze najít na stránkách MNB zde.

Seznam pojišťovacích sektorů a účastníků trhů najdete také na stránkách MNB.

Změna základní úrokové sazby: od konce roku 2011 neustále klesá. Do roku 2016 několikrát ročně klesala a od 25. 5. 2016 byla na úrovni 0,90 % až do 24. 7. 2020, kdy klesla na 0,75 %. K další změně došlo 22. 7. 2020, kdy byla stanovena na 0,60 % a od té doby je beze změny. Kvůli pandemii bylo v HU zavedeno od 19. 3. 2020 moratorium na splátky (nejdelší v Evropě). vláda, MNB a Maďarské sdružení bank jedná o jeho prodloužení a restrukturalizaci.

2.4 Daňový systém

Ve snaze podpořit maďarskou ekonomiku zasaženou pandemií COVID-19 došlo v Maďarsku k četným daňovým změnám. Pro přesné aktuální informace se proto doporučuje kontaktovat finanční úřad (National Tax and Customs Administration; Nemzeti Adó- és Vámhivatal - NAV) či využít služby některého z profesionálních daňových poradců - např. firmy Gordia (firma poskytuje daňové a účetní poradenství), (mluví česky, maďarsky, anglicky) či firmu Accace Hungary. Na jejich stránkách najdete např. i kalkulátor mezd.

Co se týče daně z příjmů fyzických osob (SZJA), ta je rovná pro všechny, a to 15 %. Základní sazba DPH je v Maďarsku nejvyšší z členských zemí EU a to 27 %. Jsou zavedeny i dvě snížené sazby DPH ve výši 18 % a 5 %. Pod 5% DPH spadají např. papírové knihy (v případě elektronických knih činí DPH 27 %) či určité potraviny. 18% DPH se vztahuje např. na určité výrobky z mléka. DPH se týká zákon č. CXXVII z roku 2007. Odvody z hrubého platu (obecně): za zaměstnance celkem 33,5 % (15 + 18,5), za zaměstnavatele 17 % (15,5 + 1,5). Korporátní daň pro firmy je 9 % (jedná se o nejnižší sazbu korporátní daně v Evropě).

Daně pro malé firmy:

- 1 "KATA" - paušální daň pro malých podnikatelů
- 1 "KIVA" - daň malých podniků
- 1 "TAO" - daň z příjmů právnických osob

Některé daňové zákony lze objednat ve třech jazykových mutacích na stránkách Jogtár.

Vláda počítá se snižováním a zjednodušením daní (např. od roku 2022 ho nebudou platit osoby do 25 let daň z příjmu FO).

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

V roce 2020 činil celkový dovoz do Maďarska 98 695 mil. EUR, z toho byl dovoz z EU 70,8 %. Celkový vývoz z Maďarska byl ve výši 104 490 mil. EUR, z toho vývoz do EU činil 72,3 %. Celkové saldo bylo ve výši 5 795 mil. EUR, z toho s EU 10 854 EUR.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	84 690,0	88 296,0	80 735,0	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	75 086,0	77 425,2	69 881,4	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	9 604,0	10 870,8	10 853,6	N/A	N/A

Zdroj: Centrální statistický úřad HU

Obchodní vztahy s ČR

Obrat zahraničního obchodu mezi Českou republikou a Maďarskem dosáhl i přes problémy spojené s pandemií v r. 2020 hodnoty 248,3 mld. CZK. Maďarsko bylo pro Českou republiku v loňském roce 9. největším obchodním partnerem. Česká republika má s Maďarskem tradičně kladnou obchodní bilanci. Mezi nejdůležitější položky vývozu z České republiky do Maďarska v roce 2020 patřily a/přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku, TV obrazu, b/vozidla motorová, traktory, kola a jiná vozidla a c/reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické. Mezi nejdůležitější položky dovozu z Maďarska do České republiky v roce 2020 patří a/přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku, TV obrazu, b/reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické a c/vozidla motorová, traktory, kola a jiná vozidla. Maďarská ekonomika je podobně jako ta česká postavena do velké míry na automobilovém průmyslu, vzájemnému obchodu tak vévodí položky z tohoto odvětví.

Obchodní výměna s ČR (mld. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	132,1	149,1	146,6	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	96,2	97,7	101,7	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-36,0	-51,4	-44,9	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s ČR

Maďarsko i ČR jsou členskými zeměmi Evropské unie a velká část jejich vzájemných vztahů je tak upravena právními normami EU. V rámci bilaterální smluvní základny jsou hlavními normami v ekonomické oblasti následující dohody: a/Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, podepsaná v Praze 14. 1. 1993 (po vnitrostátních ratifikačních procedurách

vstoupila v platnost 27. 12. 1994) a b/Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic podepsaná v Praze 14. 1. 1993 (po vnitrostátních ratifikačních procedurách vstoupila v platnost 25. 5. 1995). V návaznosti na povinnost členských států EU uvést mezinárodněprávní závazky do souladu s unijním právem, probíhá proces ukončování platnosti této dvoustranné dohody a její nahrazení legislativou EU.

Více informací o stávající bilaterální smluvní základně naleznete na internetových stránkách Ministerstva zahraničních vztahů ČR v sekci Zahraniční vztahy a oddíle Mezinárodní smlouvy.

3.3 Rozvojová spolupráce

Rozvojová pomoc mezi Českou republikou a Maďarskem vzájemně poskytovaná ani přijímaná není. Obě země jsou donory rozvojové pomoci, proto možnosti spolupráce existují maximálně na třetích trzích, které jsou příjemci rozvojové pomoci.

Rozvojovou pomoc má v Maďarsku na starosti Ministerstvo zahraničních věcí a obchodu, konkrétně Odbor pro mezinárodní rozvoj. Tento odbor vypracoval i Maďarskou strategii pro mezinárodní rozvojovou spolupráci pro roky 2020-2025, jejíž shrnutí lze nalézt zde. Kontaktní e-mail pro případné dotazy je: nefero@mfa.gov.hu.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Dopravní průmysl a infrastruktura

V rámci Maďarska se počítá s obnovou parku veřejné dopravy, včetně například nejstarší linky budapeštského metra. Velkou proměnou by měla projít zejména oblast autobusové dopravy, neboť od 1. ledna 2022 budou moci maďarská města s počtem obyvatel nad 25 000 kupovat ze státních prostředků pouze autobusy na elektrický pohon. Města postupně vypracovávají strategie či již realizují investice v oblasti tzv. smart cities, které se zaměřují jak na IT služby (např. chytrý systém prodeje a kontroly jízdenek na MHD či systém chytrého parkování), tak i na dodávky komponent, jako jsou například chytré MHD zastávky či chytré přechody. Spolu s tím se plánuje i realizace velkých infrastrukturních projektů, jako je vysokorychlostní železnice „Budapešť–Bělehrad“, modernizace balatonského letiště či modernizace železničního překladiště z širokorozchodné trati na trať klasického rozchodu ve městě Záhony na maďarsko-ukrajinské hranici.

Energetický průmysl

Maďarsko rozhodlo o výstavbě dvou nových bloků jaderné elektrárny Paks (tzv. projekt Paks II). Výstavbu obou bloků po 1 200 MW bude na základě maďarsko-ruské mezistátní dohody realizovat ruský Rosatom. Plánované investice jsou ve výši 12,5 mld. EUR. Poptávána by měla být celá řada jaderných i nejaderných komponent a služeb. České firmy se podílely na výstavbě i na následné modernizaci již existujících bloků (tzv. Paks I). Zároveň s tím by mělo dojít k transformaci hnědouhelné elektrárny v Mátře, rámci níž by měl být hnědouhelný zdroj do roku 2025 nahrazen plynovou turbínou s kombinovaným cyklem o výkonu 500 megawatt a blokem na spalování RDF biomasy o výkonu 31 megawatt. Spolu s tím by mělo dojít k vybudování fotovoltaického solárního parku o výkonu 200 megawatt. Maďarsko také přijalo zákon se závazkem dosáhnout do roku 2050 uhlíkové neutrality, což přináší příležitosti pro různé environmentální technologie. Rozvoj je i v sektoru petrochemie, kdy firma MOL přistoupila k velké modernizaci svých rafinérských zařízení. Maďarsko plánuje rovněž posílení své plynovodní sítě.

Obranný průmysl

V Maďarsku probíhá ambiciózní program modernizace armády s názvem „Zrínyi 2026“, v rámci něhož maďarské ozbrojené síly intenzivně nakupují. Maďarský zbrojní program tak představuje příležitost i pro české firmy v obranném průmyslu, přičemž některé z nich již v Maďarsku uspěly. Řada akvizic je spojena s lokalizací výroby přímo na maďarském území, přičemž se plánuje výstavba nových zbrojních závodů. To představuje příležitosti i pro české firmy z oblasti přesného strojírenství.

Stavební průmysl

Stejně jako v dopravním sektoru, tak i ve stavebnictví se postupně prosazuje koncept chytrých měst, kdy se realizují projekty např. na chytré městské osvětlení či chytré lavičky. Snížení daňové sazby novostaveb, podpory pro rodiny s dětmi k pořízení vlastního bydlení a letos vyhlášený program na podporu rekonstrukcí bytů a domů až v hodnotě cca 10 tisíc EUR rovněž stimuluje sektor rezidenčního bydlení, kde jsou příležitosti v dodávkách služeb a komponent jak pro exteriéry, tak i pro interiéry (například dodávky koupelnového vybavení, kuchyní, apod.). Rovněž je nutné zmínit, že jak v metropoli Budapešti, tak i v celém Maďarsku je velké množství historických budov, které nyní procházejí procesem renovace. V roce 2023 se bude v Maďarsku konat mistrovství světa v atletice, což s sebou přináší i příležitosti v oblasti modernizace sportovní infrastruktury. Město Veszprém pak bude ve stejném roce Evropskou metropolí kultury, což zase přináší příležitosti v oblasti modernizace kulturního zázemí.

Zdravotnictví a farmaceutický průmysl

Maďarská vláda plánovala modernizaci maďarských nemocničních zařízení již před koronavirovou pandemií a nedávná krize učinila téma modernizace zdravotnictví ještě více aktuálním. Od roku 2017 zde běží např. program tzv. Zdravá Budapešť, v rámci níž je na modernizaci zdravotnických zařízení v Budapešti a jeho okolí alokována částka v hodnotě 700 mld. HUF (cca 2 mld. EUR). V reakci na pandemii podpořila vláda výstavbu domácího zdravotnického průmyslu, díky němuž Maďarsko dosáhlo v tomto segmentu určité míry soběstačnosti. Příležitosti jsou však i nadále ve výše uvedené oblasti modernizace zdravotnických zařízení, a to včetně např. výrobků tzv. chytrého zdravotnictví.

Mapa strategických příležitostí - Maďarsko

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Obchodní jednání vychází u Maďarů z evropských norem chování. Na jednání je potřeba se dobře připravit, znát situaci na trhu, mít připravené všechny potřebné certifikáty, výhodou jsou reference.

4.2 Oslovení

Oslovení partnerů na trhu je třeba věnovat velkou pozornost a dobře se připravit. Doporučujeme oslovit nejvyšší vedení firmy včetně odpovědných pracovníků za nákup zboží či služby. Oslovení partnerů by v prvním kroku mělo být emailem. Doporučujeme přiložit prezentaci služby či výrobku (v angličtině či maďarštině), ceníky, vyjmenování získaných referencí atd. Pokud během 1-2 týdnů nereagují, můžete se připomenout.

V Budapešti funguje česká agentura na podporu exportu **CzechTrade**, která aktivně vyhledává exportní příležitosti, může přeložit oslovující dopis, případně jednostránkové představení společnosti, oslovit vybrané obchodní partnery, dokáže získat ověřené obchodní kontakty, ověřit zájem o nabízený výrobek, pomůže s prezentací produktu, poskytne pomoc při založení firmy, organizuje účast na vybraných výstavách apod.

Klientské centrum pro export vzniklo v říjnu 2014 jako společný projekt Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu a agentury CzechTrade s cílem poskytnout českým podnikatelům rychlou a praktickou pomoc s jejich expanzí na zahraniční trhy. Mezi poskytované služby patří např. konzultace investičních a exportních záměrů, informace o exportních novinkách a příležitostech, plánovaných odborných a teritoriálních seminářích a akcích přímo na zahraničních trzích atd.

Jednotlivé české společnosti se mohou obracet na **velvyslanectví** s požadavkem pomoci při přípravě jednání, zprostředkování příslušných kontaktů, získání potřebných informací od různých úřadů, poskytování asistence při jednání se státní správou apod. Jednání či prezentaci je za určitých podmínek možno uspořádat i na velvyslanectví.

Pro jednodušší postup doporučujeme kontaktovat místního prověřeného zástupce, který dobře zná trh a navázal již širší vztahy.

Novinkou je, že od roku 2021 mohou české firmy využít nový nástroj ekonomické diplomacie ČR s názvem **PROPEA** určený na podporu jejich ekonomických aktivit v Maďarsku. Hlavní přidanou hodnotou projektu PROPEA je zajištění profesionálních služeb místních expertů pro české exportéry a investory nad rámec standardní podpory a služeb poskytovaných obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Budapešti nebo kanceláří CzechTrade v Budapešti. V Maďarsku byl jako realizátor těchto služeb vybrán Česko-maďarský obchodní klub. Služby poskytované skrze projekt PROPEA jsou pro firmy cenově zvýhodněné. Z rozpočtu PROPEA je dotováno 70 % ceny služby, zbylých 30 % spolufinancují zainteresované české firmy.

4.3 Obchodní schůzka

Pro úspěšné obchodování je potřeba profesionální přístup, flexibilita a nabídka zboží či služby nejvyšší úrovně. Pokud již proběhla úspěšná emailová komunikace českých obchodníků s maďarskými partnery, můžete přistoupit k první schůzce. Místo první schůzky doporučujeme kancelář obchodního partnera, popř. je možno ho pozvat na oběd do restaurace. Výměna vizitek je samozřejmostí. Pokud mu přinesete dárek,

bude potěšen.

Pro obchodní jednání Maďarů je charakteristická dobrá připravenost, promyšlená strategie a houževnatost. Pokud si Maďar sedne k obchodnímu jednání, očekává, že s partnerem dosáhne dohody. Je ochoten dělat kompromisy, které má ve variantách předem připravené. Maďarští obchodníci mají přehled o situaci na trhu, cenách a konkurenčních firmách. Otevřeně mluví o problémech. Je třeba počítat s tím, že často požadují poskytnutí na exkluzivitu.

Dochvilnost pro Maďara při jednání bývá zpravidla samozřejmostí. Pokud by dané slovo z různých důvodů nemohlo být dodrženo, Maďar raději podá informaci nebo vysvětlení, eventuálně včas vyvolá nové jednání.

Pro Maďary jsou důležité osobní kontakty a návštěvy. Jsou otevření, ale důvěru si je třeba zasloužit.

Používání titulů v oslovování není v Maďarsku příliš rozšířené.

Doporučujeme dodržovat čas vyhrazený k jednání.

V Maďarsku nebývá zvykem zvat obchodního partnera domů.

4.4 Komunikace

Při jednáních bývá jednacím jazykem maďarština. Nicméně pro mladší generaci obchodníků většinou není problémem angličtina. Pokud víte, že druhá strana neovládá plně angličtinu (je používanější než němčina), pak doporučujeme, abyste s sebou vzali tlumočníka do maďarštiny.

Pracovní doba firem, bank i prodejní doba v obchodech je v zásadě obdobná jako v ČR. V rámci státní správy je využíván zkrácený pátek, tj. pracovní doba cca do 14 hodin, s čímž je třeba počítat při potřebě komunikace s úřady.

Nedoporučujeme mluvit o politice.

4.5 Doporučení

Doporučujeme se poctivě připravit na jednání, neboť budete odpovídat např. i na technické dotazy.

Ve většině podniků je direktivní způsob řízení, proto o výsledku jednání rozhodují vedoucí.

Při vstupu na trh budete určitě potřebovat podklady a marketingové materiály v maďarštině.

Při uzavírání dohod doporučujeme písemnou formu.

Datum splatnosti faktur bývá prodloužena na 60-90 dní.

Doporučujeme prověřit bonitu obchodního partnera.

4.6 Státní svátky

Maďarsko má celkem 13 státních svátků, kdy je poskytováno pracovní volno. V případě, že státní svátek připadá např. na úterý či čtvrtek, existuje praxe poskytnout další den pracovní volno a dojde ke spojení s víkendem do 4 dnů volna. Následně bývá tento den volna napracováván o pracovní sobotě. Maďarská vláda tyto přesuny volných dní vyhláší v Maďarském věstníku v první polovině předchozího roku. V praxi se lze setkat s tím, že období od 24. prosince do 1. ledna větší množství zaměstnanců čerpá dovolenou. Štědrý den není státním svátkem, ale bývá poskytnut den pracovního volna, které se napracuje o pracovní sobotě.

Státní svátky, kdy se poskytuje pracovní volno:

- 1 Nový rok - 1. ledna
- 1 Vypuknutí revoluce (1848, zvykem bývá nošení trikolory) 15. března
- 1 Svátek práce - 1. května
- 1 Den Svatého Štěpána (prvního maďarského krále, 10.-11. století) – 20. srpna
- 1 Povstání proti Sovětskému svazu (1956) a vznik Maďarské republiky (1989) – 23. října

- 1 Svátek Všech svatých – 1. listopadu
- 1 První svátek vánoční – 25. prosince
- 1 Druhý svátek vánoční – 26. prosince.

Velikonoční svátky jsou pohyblivé (připadají na stejné datum jako v ČR) a skládají se z Velkého pátku (v ČR se neslaví), Velikonoční neděle a Velikonočního pondělí.

Pohyblivé svátky Letnice: 50 dnů po Velikonocích se slaví Svatodušní neděle a následně Svatodušní pondělí.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Maďarsko je podobně jako Česká republika členem Evropské unie, resp. Evropského jednotného trhu a ve vzájemném obchodě se neuplatňují tarifní ani netarifní překážky. Maďarská vláda si však nechává určité pravomoci v případě zahraničních investic do strategických sektorů.

Distribuce a prodej spotřebního zboží v Maďarsko probíhá obdobným způsobem jako v České republice. Maďarsko disponuje rozsáhlou sítí maloobchodů, supermarketů a hypermarketů. Nákupní a zábavní centra zde mají delší tradici než v České republice. Oproti České republice je v Maďarsku více rozšířen klasický prodej na tržištích, především v rámci prodeje potravinářských a zemědělských výrobků. Dodávky do maloobchodů se dějí buď přes síť velkoobchodů nebo některé maloobchodní řetězce mají vlastní distribuci a zboží nakupují do svých prodejen přímo od výrobců a dovozců (např. CBA, Reál a Coop).

Dodávky do supermarketů a hypermarketů do vstupu Maďarska do EU se prováděly centrálně přímo od výrobců. Zboží ze zahraničí se nakupovalo centrálně, ovšem přes podnik (velkoobchod, nebo zástupce) se sídlem v HU. Po vstupu HU do EU dochází ke spolupráci mezi řetězci v sousedních zemích, např. stejné řetězce v ČR a HU si vzájemně vyměňují zboží vyrobené v obou zemích.

Dodávky do nákupních zábavních center mají spíše charakter dodávek do maloobchodů. Zde ale převažují obchody se značkovým zbožím. Tyto obchody dostávají zboží buď přímo od výrobce, nebo od distributora s oprávněním obchodovat se značkou.

Dodávky spotřebního zboží z České republiky je možno realizovat přímo maďarskému partnerovi (prodejci) nebo prostřednictvím obchodního zástupce. Další možností je založit v Maďarsku dceřinou společnost. Při vyhledávání maďarského partnera lze též využít služeb velvyslanectví České Republiky v Budapešti, zahraniční kanceláře CzechTrade v Budapešti. Pro vstup na trh je možné nově využít i nového finančního programu Ministerstva zahraničních věcí ČR s názvem PROPEA.

Další možností jak uplatnit české zboží na trhu je pověřit jeho distribucí existující společnost, která již distribuuje jiné zboží z ČR na zdejšímu trhu a má kapacity k rozšíření nabídky (výhoda je, že v tomto případě je možné si vyžádat reference). Případného partnera je možno hledat i mezi členy Česko-maďarského obchodního klubu, který působí v Maďarsku.

V důsledku pandemie v Maďarsku značně narostla poptávka po online prodeji zboží. Mezi maďarské e-shopsy s největším obratem patří EMAG, EXTREM DIGITAL, MEDIAMARKT, ALZA, 220 Volt, IPON, TELEKOM, TESCO, AQUA a LIBRI BOOKLINE.

České zboží se dostává do Maďarska i díky proexportním akcím MZV ČR, MPO ČR, agentury CzechTrade aj. České velvyslanectví v Budapešti organizuje v rámci projektů ekonomické diplomacie setkávání maďarských subjektů s českými subjekty, pořádá podnikatelské mise a webináře pro české podnikatele, navazuje regionální obchodní vztahy apod.

V Budapešti je i zahraniční kancelář CzechTrade, která poskytuje exportní poradenství, pomáhá s prezentací českých výrobků apod.

Klientské centrum pro export poskytuje služby českým podnikatelům ohledně exportních a investičních záměrů. Katalog služeb je k dispozici zde .

Co se týče limitování zahraničně-obchodních aktivit v Maďarsku je od 1.5.2004 směrodatná legislativa Evropské unie, které musí odpovídat i legislativa země.

Po vstupu obou zemí do EU se česko-maďarský obchod stal v EU vnitřním obchodem a se zbožím původem z ČR se obchoduje do HU volně. Při obchodních „dovozech“ z ČR do HU musí být pohyb zboží podchyten dokumenty pro vnitřní obchod v EU. Samozřejmě to platí i pro „vývozy“ z HU do ČR. Pro statistiku vnitřního obchodu EU je nutné při obchodě ČR-HU vyplnit dokument tzv. Intrastat. Podrobnosti o statistickém systému Intrastat lze najít na stránkách Centrálního statistického úřadu.

Po vstupu Maďarska do EU jsou pro Maďarsko platné kvóty jen u specifických komodit jako např. zemědělských výrobků.

Dostupnost maďarských vyhlášek, zákonů a nařízení (včetně překladů): Úřad předsedy vlády HU sestavuje Magyar Közlöny (obdoba našeho Věstníku), ve kterém jsou zveřejněny všechny zákony, nařízení a opatření HU. Další možností získání informací o maďarských zákonech je služba firmy Wolters Kluwer Kft., která nabízí znění platných maďarských právních předpisů a vládních rozhodnutí. Některé zákony je možno zakoupit v německém i anglickém překladu. (bližší informace na <https://shop.wolterskluwer.hu/>).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Pro zřízení obchodního zastoupení existují v Maďarsku dvě základní možnosti:

1. Zahraniční firma pověří tuzemskou hospodářskou organizaci zahraničního obchodu, která na základě smlouvy o zastoupení bude tyto aktivity vykonávat. K uzavření této smlouvy není nutné žádné jiné schválení, za předpokladu, že jsou splněny ze strany maďarského partnera podmínky vládního nařízení 112/1990 (23.10.1990). Další podmínkou je registrace zahraničně-obchodní činnosti maďarského partnera u Maďarské národní banky (MNB).
2. Přímé zastoupení, tj. zřízení informační a servisní kanceláře – Rejstříkový soud HU (Cégbírószág).

Při registraci uvedených forem podnikatelského subjektu je požadována povinná spoluúčast právníka. Obvyklou formou obchodního zastoupení je s.r.o. ("körtölt felelősségű társaság" nebo "kft."). Předepsaná minimální hodnota základního jmění nového s.r.o. v tomto případě je 3 mil. HUF. V případě uzavřené a.s. ("részvénytársaság" nebo "rt.") je základní kapitál 5 mil. HUF a v případě veřejné a.s., tj. je zalistovaná na burze ("közkereseti társaság" nebo "kkt.") 20 mil. HUF.

Rozšířenou formou podnikání jsou v Maďarsku i komanditní společnosti ("betéti társaság" nebo "bt."). Zahraniční firmy zde s oblibou zřizují i svoje filiálky nebo zastoupení (zákaz obchodní činnosti) za účelem marketingu, propagace a přípravy svých investic do maďarské ekonomiky.

V současnosti v HU převládá forma přímého obchodního zastoupení českých firem, která umožňuje provádět obchodování.

Kontaktní instituce k založení podnikatelského subjektu jsou:

- 1 Nemzeti Adó- és Vámhivatal/Tax and Financial Audit Office (DIČ)
- 1 Központi Statisztikai Hivatal/Central Statistical Office (statistické číslo)
- 1 Társadalombiztosítási Igazgatóság/Social Security Directorate (reg. číslo)
- 1 Cégbírószág/Court of Registration (IČO)
- 1 Banka pro podnikatele (bankovní účet)
- 1 Komora (obchodní a průmyslová, agrárně hospodářská) (reg. číslo)

Úřady (zastoupení mají ve všech župách):

- 1 Központi Statisztikai Hivatal (Centrální statistický úřad) – www.ksh.hu
- 1 Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (Správce fondu národního zdravotního pojištění) – www.oep.hu
- 1 Nemzeti Adó- és Vámhivatal - (Daňový a finanční úřad) – www.nav.gov.hu
- 1 Budapesti Cégbírószág (Rejstříkový soud pro Budapešť) – <https://fovarositorvenyszek.birosag.hu/jarasbirosagok/fovarosi-torvenyszek-cegbirosaga>

Velvyslanectví ČR v Budapešti s agenturou CzechTrade jsou ve spojení s právními kancelářemi, jejichž služeb je možno využít při zakládání firmy (viz níže - kapitola 5.6).

5.3 Marketing a komunikace

Cílená propagace je na maďarském trhu nevyhnutelná. V oblasti celoplošných televizních a rozhlasových reklam jsou zastoupeny hlavně nadnárodní společnosti, které vedou tvrdý a nákladný boj o zákazníka. Typické je to zejména v případě spotřebního zboží, kde je situace

obdobná jako v České republice (reklamy na práci prášky, hygienické potřeby, jogurty, krmiva pro kočky a psy, atd.).

Mezi firmy zabývající se průzkumem trhu v Maďarsku patří např. Ipsos Média-, Reklám-, Piac- és Véleménykutató Zrt. a GFK Hungária Kft.

Kromě deníků s celostátní působností se výrobci z České republiky vyplatí soustředit se také na inzerci v odborných periodikách a současně na inzerci ve vysílání regionálních rozhlasových a TV stanic. Z výstav vystupuje do popředí význam účasti na specializovaných výstavách se speciálním odborným zaměřením. Základní význam má příprava reklamních materiálů a prospektů v maďarštině zejména u spotřebního zboží. Internetová reklama je čím dál důležitější.

Marketing v Maďarsku funguje velice dobře i přes sociální sítě - hlavně Facebook a Instagram.

Webové stránky zabývající se zprostředkováním práce - např. Prohuman, Profession, Trenkwalder, Adecco, Job.

V Maďarsku funguje Asociace maďarských komunikačních agentur - MAKSZ, Maďarská marketingová asociace - Magyar Marketing Szövetség, Maďarská reklamní asociace - Magyar Reklámszövetség.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Velvyslanectví ČR v Budapešti nejsou známy případy porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům působícím v Maďarsku. Stav ochrany duševního vlastnictví odpovídá úrovni v EU a středoevropském regionu.

V Maďarsku vstoupila dnem 29. září 2002 v platnost Smlouva o ochraně autorských práv vytvořená a podepsaná v Ženevě v prosinci 1996 WIPO (World Intellectual Property Organization), v Maďarsku ohlášená zákonem XLIX. z roku 2004.

Podle předpisů EU funguje od května 2004 při regionálním velitelství Celní a finanční správy pro střední Maďarsko Oddělení pro ochranu práv duševního vlastnictví, který má také oprávnění zavést řízení v případě zjištění porušení práv na ochrannou značku.

V září 2013 vláda přijala tzv. "Národní strategii HU", která se orientuje na ochranu duševního vlastnictví. Existuje Národní úřad duševního vlastnictví (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal) (stránky mají i anglickou verzi).

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejnými zakázkami se zabývá Úřad pro veřejné zakázky. Webové stránky jsou i v anglické a německé verzi. Úlohou úřadu je přispívat k rozvoji politiky zadávání veřejných zakázek, rozvoji a šíření legitimních postupů při zadávání veřejných zakázek s přihlédnutím k veřejnému zájmu, zájmům zadavatelů a uchazečů a usnadňovat vynakládání veřejných prostředků veřejným a transparentním způsobem.

Veřejné zakázky v Maďarsku upravuje Zákon o veřejných zakázkách a předpisy upravující veřejné zakázky č. CLXIII. z roku 2015. Aktuální verze zákona o veřejných zakázkách je na stránkách Národní legislativy - <https://njt.hu/jogszabaly/2015-143-00-00>. Anglická verze zákona z roku 2015 je v tomto dokumentu.

Plné znění textu vypisované zakázky se vyhledává v on-line věstníku Közbeszerzési Értesítő (Zpravodaj veřejných zakázek). Znění vypisované zakázky (v maďarštině) může Velvyslanectví ČR v Budapešti zaslat zájemci na požádání. Veřejné zakázky bývají vypisovány v maďarštině. V češtině jsou zakázky na úrovni EU k dispozici na následujících internetových stránkách (ve velmi zkrácené verzi). Jedná se o "Dodatek k Úřednímu věstníku EU vyhrazený pro veřejné zakázky".

Další webovou stránkou zabývající se veřejnými zakázkami je Palyazat.gov.hu (včetně anglické verze).

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky jsou obdobné jako v České republice. Kvůli kolísání bankovního kurzu je pro firmy obvyklé uzavírat smlouvy v EUR. Datum splatnosti faktur bývá prodlouženo na 60-90 dní. Doporučujeme zjistit bonitu partnera např. přes databázi Opten nebo přes CzechTrade.

Maďarská strana má při uzavírání obchodních dohod snahu prosadit do dohody zásadu řešení případných sporů u maďarského soudu.

Zákon, obdobně jako v dalších zemích EU umožňuje i použití instrumentu mimosoudního vyrovnání spotřebitelských sporů. Základní podmínkou jeho použití je existence možnosti použití mimosoudního vyrovnání ve smlouvě mezi oběma stranami.

Tématikou zřízení podniku, kanceláře v HU se zabývají např. následující právnické či účetní kanceláře:

- 1 Peterka& Partners Iroda (název právní kanceláře, mluví maďarsky, anglicky, německy)
- 1 Visegrad Legal (název právní kanceláře, mají vazby na české právníky - mluví maďarsky, anglicky)
- 1 Dr.Finta Gábor (mluví slovensky a maďarsky)
- 1 Dr. Varga Bernadett (mluví slovensky)
- 1 Balázs& Kovátsists Ügyvédi Társulás (název právní kanceláře), (mluví maďarsky, anglicky, německy, italsky, francouzsky, rusky a španělsky)
- 1 Földes-Kóvári-Zilai (název právní kanceláře), (mluví anglicky, francouzsky a rusky)
- 1 Dr. Alert Pucok (mluví anglicky a rusky)
- 1 Gordia (firma poskytuje daňové a účetní poradenství - mluví česky, maďarsky, anglicky)
- 1 Freya Corporation (firma nabízí pomoc se založením pobočky v Maďarsku - mluví mj. česky i maďarsky)

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občané České republiky mohou cestovat do Maďarska na základě platného občanského průkazu nebo cestovního pasu a to na dobu maximálně 3 měsíců bez jakýchkoliv osobních podmínek a dalších formálních požadavků.

Při cestách služebním vozem je doporučeno mít s sebou ověřenou plnou moc potvrzující, že řidič je oprávněn s tímto vozem vycestovat do zahraničí.

Používání bankovních karet je obdobné jako v České republice.

Více informací viz rovněž internetové stránky Velvyslanectví ČR v Budapešti – v sekci Konzulární informace. V období pandemie jsou pravidla pro vstup v osobní dopravě uvedena na stránce MZV ČR.

Další informace:

- 1 Hotely je možno objednat např. přes www.booking.com nebo přes maďarskou stránku www.szallas.hu.
- 1 Půjčovny aut jsou např. na stránkách www.avis.com nebo www.hertz.hu.
- 1 Interaktivní jízdní řády maďarských železnic - www.mav-start.hu
- 1 Stránka MHD Budapešť - www.bkv.hu
- 1 Stránky meziměstské autobusové dopravy - www.volán.hu
- 1 Informace o leteckých spojích: www.csa.cz, www.bud.hu/en

Míra kriminality je obdobná jako v České republice.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Český občan, který chce pracovat v Maďarsku, nepotřebuje k práci pracovní povolení a platí pro něho stejné podmínky jako při zaměstnávání maďarského občana. Po příjezdu do Maďarska nemá občan České republiky přihlašovací povinnost. Může se zdržovat na území Maďarska bez dalšího povolení 3 měsíce. Po tomto termínu musí požádat o „registrační potvrzení“ (Regisztrációs Igazolás) podle místa pobytu – více stránky Národního ředitelství cizinecké policie, oddíl „Residence in Hungary“. Registrace občanů EU je podrobně rozepsaná zde.

Ohledně zaměstnávání českých občanů v Maďarsku jsou podrobné informace pod „Residence Permit for the Purpose of Employment“ .

Národní ředitelství cizinecké policie:

Budafoki út 60. ,1117 Budapest XI.

Tel.: 00 36 1/463 9100, Call Center: +36 1 463 9292

Email: migracio@oif.gov.hu

Web: www.bmbah.hu

Na příslušném úřadě práce podle sídla firmy je třeba vyplnit oznamovací formulář s údaji o maďarském zaměstnavateli, zaměstnanci apod. a přiložit fotokopii osobního průkazu s úředním překladem do maďarštiny.

Při přijímání maďarského občana do zaměstnaneckého poměru v obchodním zastoupení zahraničního subjektu v HU platí pro obchodní zastoupení stejné předpisy jako pro ryze maďarské zaměstnavatelské organizace. Povinností zaměstnavatele, obdobně jako je tomu v České republice, je nahlásit přijetí nového zaměstnance na sociální a zdravotní pojišťovnu.

Vyslaný pracovník musí ještě před zahájením výkonu práce požádat o daňový identifikační znak (adóazonosító jel) na místě příslušném daňovém úřadě (NAV, tel. +36 1 250 9500). U tohoto úřadu je pak třeba pracovníka zaregistrovat, pokud jeho předpokládaná délka vyslání přesáhne 183 dní.

Praktické informace, které se týkají životních a pracovních podmínek v Maďarsku najdete na stránkách Úřadu práce.

Povinnost archivace: V Maďarsku je v oblasti sociálního pojištění zaměstnavatel povinen schraňovat dokumenty související s placením příspěvků k sociálního pojištění a přiznáváním příspěvků po dobu pěti let.

Platí zákoník práce přijatý v roce 2012, v mezidobí byl však aktualizován. Aktuální verze Zákoníku práce je k dispozici v maďarštině.

Průvodce pracovním právem a zaměstnaností v HU najdete na stránkách Accace.

Minimální mzda:

Výše minimální mzdy od 1. 1. 2021 činí 167 400 HUF (cca 457 EUR - počítáno deviz. kurzem ke 4.5.2021), a v roce 2020 činila 161 000 HUF (cca 447 EUR - počítáno v.u.deviz. kurzem). Výše zaručené minimální mzda je v roce 2021 219 000 HUF (cca 608 EUR – počítáno v.u. deviz. kurzem) a v roce 2020 byla 210 600 HUF (cca 584 EUR - počítáno v.u. deviz. kurzem). Výpočet hrubé a čisté mzdy v angličtině je k dispozici např. na stránkách firmy Accace.

Existuje zákon č. XCIII z roku 1996, který se zabývá vyhlášením Dohody o zabránění dvojího zdanění v oblasti příjmových a majetkových daní mezi ČR a Maďarskou republikou ze 14. ledna 1993, v Praze.

Sociální a zdravotní péče:

Občané České republiky, tj. turisté, návštěvníci a podobně, se mají při vyhledání neodkladného lékařského ošetření ve zdravotnickém zařízení prokázat Evropským průkazem zdravotního pojištění. Je nutné počítat s tím, že léky, stomatologickou péči a služby optiky si pacienti v Maďarsku hradí. Pro dlouhodobé, např. pracovní pobyty v Maďarsku, se doporučuje zařídit si v Maďarsku přímo místní kartičku zdravotního pojištění ((TAJ kartu/číslo = číslo sociálního zabezpečení) vydávanou na základě potvrzení vydaného příslušným českým úřadem.

Národní fond zdravotního pojištění v HU (NEAK), Oddělení mezinárodních vztahů a právních vztahů, tel.: +36-1-298-2568, web: www.oep.hu
Více informací na stránkách Úřadu práce.

Další důležité informace:

K vykonávání práce českým občanem v Maďarsku není třeba povolení, existuje pouze ohlašovací povinnost. Ohlášení je povinen učinit zaměstnavatel a to v Pracovním centru (Munkaügyi Központ), který je kompetentní dle místa vykonání práce. Obsah ohlášení: počet zaměstnaných, jejich věk, jejich školní vzdělání, státní příslušnost, číslo FEOR pracovního okruhu, formu právního vztahu zaměstnání, v případě rodinného příslušníka označení jeho právního postavení, informaci o tom, zda právní vztah zaměstnání vznikl či zanikl. Pracovní centrum potvrzuje ohlášení a oznámené údaje eviduje. Vynechání povinnosti nahlášení se postihuje sankcemi.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnější veletrhy jsou převážně soustředěny v Budapešti. Vedle toho existují i některé další veletrhy v dalších městech, spíše regionální povahy. Akce se průběžně doplňují, proto je třeba si vždy najít nejaktuálnější stav webových stránek. Vzhledem k pandemii může dojít ke změně v programu.

Prezentace na zahraničních veletrzích pod hlavičkou CzechTrade je možná formou osobní či katalogová prezentace českých firem na zahraničních veletrzích v rámci společného stánku agentury CzechTrade včetně asistenčních služeb (organizace networkingové akce, tvorba společného propagačního materiálu apod.) a celkového zajištění expozice.

Seznam hlavních veletržních firem a jimi organizovaných veletrhů a výstav:

- 1 HUNGEXPO Vásár és Reklám Zrt. (největší veletržní společnost)
Hungexpo rozhodlo, že pro rok 2021 budou až do června 2021 jejich vlastní výstavy a veletrhy virtuální a na podzim již budou s fyzickou účastí.
Aktuální program v angličtině lze stáhnout [zde](#).

Seznam výstav a veletrhů, které organizuje Hungexpo v roce 2021 (informace ze začátku května 2021):

- 1 CONSTRUMA - mezinárodní odborná výstava stavebního průmyslu a technického zařízení, červen 2021
- 1 HUNGAROTHERM - mezinárodní veletrh vytápění, ventilace, klimatizace a sanity, červen
- 1 OTTHONDESIGN - mezinárodní výstava zařízení bytu, červen 2021
- 1 IPAR NAPJAI - Dny průmyslu, červen 2021

- 1 OTTHONDESIGN ÓSZ - podzimní mezinárodní výstava zařízení bytu, listopad 2021
- 1 AUTOMOTIVE HUNGARY - mezinárodní odborná výstava dodavatelů automobilového průmyslu, listopad 2021

Některé výstavy a veletrhy plánované na rok 2022:

- 1 AGROMASHEXPO - , mezinárodní výstava zemědělství a zemědělských strojů
- 1 FEHOVA - mezinárodní výstava zbraní, rybaření a myslivectví
- 1 BUDAPEST BOAT SHOW - mezinárodní výstava lodí
- 1 KARAVÁN SZALON - mezinárodní výstava a obytných vozidel
- 1 UTAZÁS - mezinárodní výstava cestovního ruchu
- 1 SIRHA BUDAPEST - mezinárodní potravinová výstava

Mimo výše uvedené veletrhy se v Maďarsku koná řada dalších regionálních a lokálních výstav zaměřených např. na oblast turistiky, zemědělství atd. Jedná se např. o webové stránky V-Trade Kiállítások Kft. (město Debrecín, východní Maďarsko).

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Maďarsku:

Adresa: Rózsa u. 61., 1064, Budapešť VI.

Tel.: +36 1 462 50 11

E-mail: budapest@embassy.mzv.cz

Internet: www.mzv.cz/budapest

Pracovní doba: po-pá 7.45 - 16.15 hod

Ekonomický úsek – tel. +36 1 462 50 38, 462 50 15, email: commerce_budapest@mzv.cz

Konzulární oddělení – tel. +36 1 462 50 24, +36 1 462 50 26, +36 1 462 50 14, email: consulate_budapest@mzv.cz, úřední hodiny pondělí a středa 9.00-11.00 hod (28.10. zavřeno)

Projekt PROPEA 2021

V případě zájmu je možné se obrátit na Česko-maďarský obchodní klub (csmuk@csmuk.hu) nebo na obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Budapešti (commerce_budapest@mzv.cz).

Zahraniční kancelář CzechTrade v Budapešti:

Adresa: Rózsa u. 61., 1064 Budapest

Mobil: +36 70 673 55 80, +36 30 244 57 62

E-mail: dora.egressy@czechtrade.cz

Internet: www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/evropska-unie/madarsko

České Centrum Budapešť:

Adresa: Szegfű utca 4., 1063 Budapest VI.

Tel.: +36 1 462 50 66

E-mail: ccbudapest@czech.cz

Internet: <http://budapest.czechcentres.cz/cs/>

Konzulární oddělení se spolu s velvyslanectvím a CzechTrade nachází v jedné budově. Z letiště je možno se tam dopravit tzv. Airport Minibusem, případně taxíkem či MHD. Taxíky nejsou v Budapešti drahé a cena za letištní minibus (cena za osobu) se pohybuje ve výši ceny taxíku (cena za trasu). Z centra je možné se na velvyslanectví dopravit metrem M1 (tzv. Földalatti), které je označeno žlutou barvou. Je potřeba vystoupit na zastávce Vörösmarty utca (nesplést si s Vörösmarty tér), nebo na Kodály körönd. V prvním případě se jde po směru metra na náměstí Mexikói tér, přičemž druhá ulice napravo od stanice metra vede přímo k velvyslanectví. V případě, že se vystoupí na Kodály körönd, je potřeba se vydat proti směru příjezdu metrem ke křižovatce Oktogon. Od stanice Kodály körönd je to také druhá ulice, ale vlevo. Vlajku České republiky je vidět už z křižovatky.

Pro hledání lokalizace ZÚ či adres v Budapešti je možno využít na internetu např. Google Maps a budapešťský plánovač trasy (HSP, autem i pěšky) www.bkk.hu. Upozorňujeme, že je třeba zadat i příslušné číslo obvodu či směrovací číslo - velvyslanectví je např. v VI. obvodu - 1064 Budapešť.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Doporučujeme si zařídit Evropský průkaz zdravotního pojištění (European Health Insurance Card nebo EHIC), která ve zdravotnickému zařízení v Maďarsku v případě potřeby dokládá pacientovo zdravotní pojištění v EU. V takovém případě poskytnutou potřebnou zdravotní péči

během krátkodobých pobytů (dovolená, služební cesta či studijní pobyt) v zahraničí uhradí příslušná zdravotní pojišťovna. Zaručuje přístup k veřejným zdravotním službám (např. služby lékaře, lékárenské, nemocniční nebo středisek zdravotní péče) na stejné úrovni a za stejných podmínek jako občanům navštívené země. Je důležité si uvědomit, že tento průkaz nenahrazuje cestovní pojištění (nevztahuje se např. na zdravotní péči poskytovanou soukromými subjekty), nevztahuje se na situaci, kdy se jedete do zahraničí s cílem léčit se a nezaručuje ošetření zdarma.

Důležitá telefonní čísla: -

- 1 Integrovaný záchranný systém 112
- 1 Záchranka 104
- 1 Policie 107
- 1 Požárníci 105

Konzulární odbor MZV Budapešť - v případě nouze občana ČR v Maďarsku volejte v pracovní době (7.45 - 16.15 hod.) telefony konzulárního oddělení – tel. +36 1 462 50 25, 462 50 26, 462 50 27, 462 50 14. V mimopracovní době, o víkendech a ve svátky - pouze občanům ČR, kteří se ocitli v nouzi či ohrožení zdraví a života, je k dispozici nouzový mobilní telefon konzulární služby +36 30 924 70 81.

Hlavní správa pro otázky migrace Ministerstva vnitra HU - Národní generální ředitelství cizinecké policie - Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (National Directorate-General for Aliens Policing) sídlí na adrese Budafoki út 60., 1117 Budapest. K zákaznickému servisu Generálního ředitelství a regionální ředitelství Budapešti a Pešfské župy se dostanete autobusy č. 33 a 133E z ulice Budafoki, autobusem č. 103 z nádraží Kelenföld (konec metra M4) a tramvaji 1 ze směru ulice Szerémi. Zákaznický servis je na telefonním čísle +36 1 463 9292 (pondělí až čtvrtek 8.00 – 16.00 hod, pátek 8.00 – 13.30 hod). Webové stránky v angličtině - www.bmbah.hu

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Vláda a ministerstva:

- 1 Parlament
- 1 Úřad prezidenta
- 1 Premiér
- 1 Úřad předsedy vlády
- 1 Kabinet předsedy vlády
- 1 Úřad premiéra
- 1 Ministerstvo zemědělství
- 1 Ministerstvo vnitra
- 1 Ministerstvo lidských zdrojů
- 1 Ministerstvo obrany
- 1 Ministerstvo spravedlnosti
- 1 Ministerstvo inovací a technologií
- 1 Ministerstvo zahraničí a zahraničních věcí
- 1 Vláda

Další významné instituce:

- 1 HUNGARIAN EXPORT PROMOTION AGENCY
- 1 HUNGARIAN INVESTMENT PROMOTION AGENCY
- 1 Centrální statistický úřad
- 1 Maďarská národní banka
- 1 Budapešťská burza cenných papírů
- 1 Hungarian Investment Promotion Agency
- 1 Národní daňový a celní úřad
- 1 Maďarská státní pokladna
- 1 Vládní agentura pro správu dluhu
- 1 Maďarská obchodní a průmyslová komora
- 1 Národní agrárně hospodářská komora
- 1 Maďarský obchodní licenční úřad
- 1 Národní úřad duševního vlastnictví
- 1 Agrární marketingové centrum
- 1 Soudy v HU
- 1 Národní informačně-komunikační služba
- 1 Maďarská tisková agentura
- 1 Veřejné zakázky

- 1 Aliance maďarských dopravních a logistických služeb

Turistika:

- 1 Maďarská turistická agentura
- 1 Průvodce pro Maďarsko
- 1 Oficiální stránka o Budapešti a přilehlém okolí - Budapest Info
- 1 Interaktivní jízdní řády maďarských železnic MÁV
- 1 Stránka MHD Budapešť - Budapest Közlekedési Központ
- 1 Stránky meziměstské autobusové dopravy VOLÁNBUSZ
- 1 Informace o leteckých spojích: Budapest Airport

Zpravodajské zdroje v anglickém jazyce:

- 1 BUDAPEST BUSINESS JOURNAL
- 1 ABOUT HUNGARY
- 1 HUNGARY TODAY
- 1 DAILY NEWS HUNGARY

Webové stránky zastupitelského úřadu ČR, CzechTrade a Česko-maďarského obchodního klubu:

- 1 Velvyslanectví ČR v Budapešti
- 1 CzechTrade
- 1 Česko-maďarský obchodní klub